

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"ח 72495-12-25 בר דוד נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופט דרור ארז-אילון

ארנון בר דוד
עורר ע"י ב"כ עו"ד מיכה פטמן ועו"ד רמי תמם

נגד

משיבה
משטרת ישראל (להב 433)
ע"י ב"כ עו"ד רפ"ק רונן גינגולד ועו"ד רפ"ק רונית בירס
פרקליטות המדינה, המחלקה הכלכלית: עו"ד מיכאל גרוס

פסק דין

בפניי ערר על החלטתו של בית משפט השלום בראשון לציון (כבוד השופטת דורית סבן נוי), מ"י 25-11-4978, [*] מיום 22.12.2025, אשר בגדרה הוארכו ב-90 ימים תנאים מגבילים שנקבעו לשחרורו של העורר למשך 90 יום, ובהם הרחקתו מגופי ההסתדרות ואיסור המשך עיסוקו כיושב ראש ההסתדרות.

לאחר עיון ושמיעת הצדדים, מצאתי שאין מקום לקבל את הערר בעניין הארכת תנאי השחרור, למעט קיצור התקופה שנקבעה לכדי 60 יום.

1. כפי שעולה מהחומר שהציגה המשיבה, החקירה הנדונה נוהלה בידי המשיבה במשך **כשנתיים** כחקירה סמויה, שבה נאספו ראיות רבות. ביום 3.11.2025 נפתחה חקירה גלויה בפרשה המכונה 'יד לוחצת יד', אשר במרכזה חשדות לעבירות פליליות של שוחד, מרמה והפרת אמונים והלבנת הון, המיוחסות לעורר ולאחרים. העורר, כידוע, מכהן כיושב ראש ההסתדרות הכללית של העובדים בישראל (ולהלן: "ההסתדרות"), והחשדות המיוחסים לו עוסקים בפעילות הקשורה לתפקידו ולהסתדרות.

מדובר בחקירה מורכבת ומסועפת, שבמסגרתה נגבו מעל 400 הודעות במשטרה, מלמעלה מ-175 נחקרים אשר מהם 72 חשודים במעורבות בעבירות. רבים מהם הם עובדי ההסתדרות הכפופים לעורר במישרין או בעקיפין.

אין חולק, שמדובר בחשדות כבדי משקל, ובעניין בעל חשיבות ציבורית מהמעלה הראשונה.

2. עם פתיחת החקירה הגלויה נעצרו העורר ואחרים. מעצרו של העורר הוארך מעת לעת, עד שביום 13.11.2025 שוחרר בתנאים מגבילים כדלקמן: (א) מעצר בית מלא בפיקוח עד יום 12.12.2025; (ב) הרחקה מכל גופי ההסתדרות למרחק שלא יפחת מ-500 מטר למשך 30 יום, ותנאי זה הוארך בהסכמה עד 14.12.2025; (ג) איסור יצירת קשר ישיר או עקיף עם מי מהמעורבים בתיק למשך 30 יום, ואף תנאי זה הוארך בהסכמה עד 14.12.2025; (ד) איסור עיסוק בכל הנוגע לגופי ההסתדרות או לעניינים הנוגעים באופן ישיר או עקיף להסתדרות,

למשך 21 יום, ואף תנאי זה הוארך בהסכמה עד 14.12.2025; (ה) צו עיכוב יציאה מהארץ; (ו) התייצבות לחקירה. להבטחת קיום התנאים נחתמו ערבויות והופקד סכום במזומן בסך 100,000 ₪.

3. ביום 4.12.2025 עתרה המשיבה להארכת התנאים המגבילים שעניינם הרחקה מגופי ההסתדרות למרחק של 500 מטר, איסור עיסוק בענייני ההסתדרות, איסור יצירת קשר עם המעורבים. במהלך הדיון הוגשה רשימה המונה 32 מעורבים שיש לאסור את הקשר עמם. במרכז הבקשה עמדה טענת המשיבה, שחזרתו של העורר "לכסאו", קרי לתפקידו ולנוכחות בגופי ההסתדרות, "עלולה להקל על ביצוע עבירות נוספות זהות וכן על ביצוע פעולות מטעם המשיב לטשטוש ו/או שיבוש הראיות אשר נאספו ונאספות כנגד עד כה." זאת בעיקר משום שמרבית המעורבים שנחקרו הם "מקורבים למשיב או מועסקים בהסתדרות, ולכן סרים למרותו".

העורר התנגד לתנאים המגבילים ואף הציע "מנגנון מפצה", שיאפשר את שובו של העורר לעיסוקו, תוך איזון בין האינטרס של מיצוי החקירה ללא חשש לשיבושה לבין הפגיעה בזכויות העורר ובמימוש זכות הבחירה של חברי ההסתדרות. זאת, לנוכח העובדה, שיושב ראש ההסתדרות נבחר בבחירות ישירות ואישיות מבין כ-650,000 חברי ההסתדרות, ושהיעדרותו לתקופה ממושכת תגרום לפגיעה בחבריה ואף במשק בכללותו, בשל חשיבותו של התפקיד.

1. בהחלטה מפורטת ומנומקת, קיבל בית משפט קמא את הבקשה, והורה על הרחקת העורר מההסתדרות, על איסור העיסוק בענייני ההסתדרות, ועל איסור יצירת קשר עם המעורבים ע"פ הרשימה, וזאת ל-90 יום מיום הגשת הבקשה, קרי מיום 4.12.2025.

2. בית משפט קמא היטיב לתאר את המסגרת הנורמטיבית להטלת תנאי של איסור המשך עיסוק בשלב החקירה, וסיכם את דבריו בהיבט הכללי – שאינו במחלוקת בין הצדדים – כך:

ההתיישבות העותומנית [נוסח ישן] 1916"15. תנאי של הגבלת עיסוקו של אדם כמו גם הרחקה ממקום עבודתו, יש בו כדי לפגוע פגיעה קשה בזכות יסוד חוקתית - חופש העיסוק המהווה אחת מהנדבכים העומדים בבסיס הדמוקרטיה. על כן, יש להפעיל סמכות זו במשורה ולערוך איזון בין מכלול השיקולים. אשר לאופן הפעלת הסמכות, נקבע בעניין חדיג'ה:

12-34-56-78 צ'כוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נא (2)למותר לציין, כי גם בהפעלתה של סמכות זו בית המשפט ישווה לנגד עיניו את הפגיעה הנגרמת לפרנסתו של הנאשם ולחיייו המקצועיים וישקול אותה אל מול עוצמתו של החשש להישנות העבירות ולשיבוש הליכי המשפט, וזאת כדי למנוע פגיעה גדולה מהנדרש (ראו והשוו: בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון, בפסקה 30 [פורסם ב*] (31.10.2007)).

אמנם, דברים אלו נכתבו בעניינו של נאשם אשר הוגש נגדו כתב אישום, אך יפים הם גם לעניינו של חשוד בשינויים המחויבים. ברי, כי שעה שעסקינן בעניינו של חשוד, יש להצביע על רף ראייתי גבוה בהלימה לעוצמת הפגיעה בזכויותיו.

16. בבואו של בית המשפט לערוך את **מלאכת האיזונים**, עליו לשוות לנגד עיניו את **השלב בו מצוי ההליך**, וכי החשוד או הנאשם נהנים מחזקת החפות; **הפגיעה הקשה שיש במגבלת העיסוק**; **השפעתה על העובדים והנזק שעלול להיגרם בגין הוראה שכזו למקום העבודה**; **פרק הזמן המבוקש להמשך איסור העיסוק והאם בנסיבות המקרה עסקינן באמצעי מידתי**, ומנגד, יש לבחון את **ההקלה שתהא בעבורו לשוב ולבצע עבירה דומה** והפגיעה באינטרס הציבורי שעלולה להיגרם כתוצאה מביצוע עבירות נוספות או **המסוכנות לציבור שעשויה ל*ע מהמשך עיסוקו** (בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון** [*] (31.10.2007); **עניין אבו עאר** [ע"ח (מרכז) 29584-09-20] [*] (29.9.2020)).

17. אשר לנבחי ציבור כדוגמת ראשי ערים, נקבע בפסיקה כי שעה שעסקינן **בנבחר ציבור**, על בית המשפט להביא בחשבון שיקול זה במכלול השיקולים, כי עצם הפעלת הסמכות יש בה כדי לסכל את רצונם הדמוקרטי של הבוחרים, ומנגד, לבחון האם אדם המבצע לכאורה עבירות תוך ניצול מעמדו, תפקידו והסמכויות שניתנו לו, מקים סיכון לבטחון הציבור. ברם, זהו אחד מבין מספר השיקולים ואין המדובר בשיקול מכריע (ראו **עניין חדיג'ה** [בש"פ 2841/13] [*] (6.5.2013)), פסקאות 27-30). לצד זאת, בית המשפט **אינו נדרש** לשקול שיקולים כגון 'נראות ציבורית' או 'חיזוק אמון הציבור', אלא לדבוק בלשון החוק ולבחון סיכון לציבור או הקלת ביצוע עבירה דומה (ראו הקביעות בעניין זה במ"י (שלום ראשל"צ) 4500-12-15 **משטרת ישראל נ' דדון** [*] (15.3.2016) אשר עמדו ב (מחוזי מרכז) 38658-04-16 **דדון נ' מדינת ישראל** (1.5.2016)).

18. נוסף על כל האמור, חובה על בית המשפט לאזן בין מכלול השיקולים ולבחון האם לא ניתן להשיג את תכלית עילות המעצר בתנאים מגבילים פחותים."

3. הועתק מ*אשר למקרה הנדון, קבע בית משפט קמא, שמתקיים חשד סביר לחשדות חמורים נגד העורר בכל הקשור ל"מערכת שוחזית בין החשוד לבין מעורבים נוספים ... חשד זה התחזק בצורה משמעותית מאז הארכת המעצר הקודמת ואף בזהירות המתבקשת ניתן לומר שבחלק מן המקרים ישנן ראיות ברמה של ראיות לכאורה", ודחה את טענת העורר שהחשד הוקה או כורסם.

4. בית משפט קמא קבע, שתפקידו הבכיר של העורר "מקים חשש אינהרנטי להשפעה על עדים העובדים תחתיו, סרים למרותו וקידומם ומטה לחמם תלוי בהחלטותיו." כן הצביע בית משפט קמא על חשש קונקרטי העולה ממסמכים שסומנו ב/מ/4, ב/מ/5 ובמ/7, בעוד שלמסמך ב/מ/6 לא ניתן משקל של ממש. עוד נמצא, שהחקירה מתפתחת לכיוונים ועניינים נוספים.

5. לנוכח עילה זו מצא בית משפט קמא, שרשימת המעורבים שאסור לעורר להיות עמם בקשר היא מידתית. אין על כך ערר, וממילא אין צורך להידרש לרשימה זו. אעיר כבר עתה, שהרשימה כוללת עובדי הסתדרות לא מעטים, ובהם עובדים המכהנים בתפקידים בכירים.

6. בעניין איסור העיסוק וההרחקה מההסתדרות, לאחר עיון במסמכים שהוצגו לפניו על ידי המשיבה והעורר, מצא בית משפט קמא, "שקיים יסוד סביר לחשש שהשבתו לכהן בתפקידו

תביא להקלה לביצוע עבירה דומה, והדגיש, כי "עסקינן בחשש להקלה לביצוע עבירה דומה ולא בחשש לביצוע עבירה נוספת ולאו דווקא עבירה זהה..."

7. עוד מצא בית משפט קמא, כי השבתו של העורר לתפקידו **תסכן את ביטחון הציבור**, וזאת אף שבהליכי המעצר המשיבה לא העלתה את טענת הסיכון מכוחו של סעיף 48(10) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים"):

"רוצה לומר, שגם אם לא קמה עילת מעצר מסוג מסוכנות לציבור מהחשדות המיוחדים למשיב, הרי שאין זה אומר שלא קיים סיכון לציבור ככל שהמשיב ישוב לעיסוקיו כיו"ר ההסתדרות נכון לעת הזו."

בית משפט קמא הוסיף, שדווקא עמדת העורר שמעשיו אינם מהווים עבירה אלא קיום חוקי של סמכויותיו בהתאם לחוקת ההסתדרות, מקימה חשש להקלה בביצוע עבירה דומה וסיכון לציבור בכללותו.

8. בערר המפורט ובדין, טען העורר באריכות אשר לחשד הסביר. אף שלא חלק על קיומו של חשד סביר, ביקש לטעון, שהחשד חלש במידה ניכרת מכפי שציין בית משפט קמא, והצביע על דוגמאות ועל היבטים שונים בעניין זה המכרסמים בעוצמתו של החשד. אשר לטענת השיבוש, טען שדווקא לאור התקדמות החקירה, החשש לשיבוש פוחת, שכן הסיכון שאנשים שנחקרו ישנו את גרסאותיהם אך בשל חזרתו של העורר לעבודה, אינו רב, שכן מדובר באנשים נורמטיביים ובצבר ראיות שממילא קשה לשנותו לאחר שנאסף. כך בפרט, לאור העובדה שמאז שחרורו ממעצר העורר נחקר רק פעמיים, ושניתן להפיג את החשש בהסדר מתאים, שבו לא יקיים פגישות בארבע עיניים, והפגישות שיקיים יתועדו או בכל הסדר אחר שתבקש המאשימה. העורר דחה את הטענה לסיכון לציבור, שלא הובאה לשיטתו כל ראיה להוכחתה, ואף את הטענה לביצוע עבירות דומות, שכן העורר ממילא מורחק ממי שמואשם כמשחד כדי לגרום למינויים או התקשרויות מסחריות, וסוכן הביטוח גבאי, מורחק מעבודתו, וממילא אסור למשיב לעמוד עמו בקשר. העורר ביקש שלא ללמוד מפסק הדין בעניין חדיגיה לעניינו של העורר, שכן זה ניתן לאחר הגשת כתב אישום, במקרה חמור שבעתיים, שבו יוחסו לחדיגיה מעשי סחיטה באיומים (המקימים עילת מסוכנות סטטוטורית), וכן עבירות של שיבוש הליכי חקירה, והיו במקרה שנדון שם ראיות לגבי אנשים, שחששו לחייהם ולא נתנו אמון במשטרה שתגן עליהם.

ב"כ העורר ביקש לתת משקל מיוחד, לכך שמדובר בנבחר ציבור מהמדרגה הראשונה (לטענתו, השני לאחר ראש הממשלה), ולכך שהנזק שעלול להיגרם לו, לחייו, למפעל חייו ולמורשתו הוא רב ביותר. לגישתו, יש לקחת בחשבון את האפשרות שלא יוגש בסופו של דבר כתב אישום, אלא שאז לא ניתן יהיה לאיין את הנזק שייגרם עקב ההרחקה הממושכת ממילוי תפקידו. בהקשר זה הפנה לדוגמאות שונות של נבחר ציבור, שבעת שנחקרו כחשודים הוטלו עליהם תנאים מגבילים ובהם איסור עיסוק, ולימים לא הואשמו בעבירות החמורות שנחקרו או זוכו מהן לאחר שהואשמו.

כן ביקש להפנות לנזקים הנגרמים להסתדרות מהעדרו של יושב הראש הנבחר בתקופה זו. עוד בהקשר זה הפנה לכך, שהמשיבה מסרבת לנקוב במועד משוער, שבו המשך החקירה לא יצדיק

את ההגבלות, ויש חשש שבפועל בדרך זו יורחק המשיב מההסתדרות עד לתום תקופת כהונתו, וספק אם יוכל להתמודד שוב, אם יבקש לעשות כן.

9. המשיבה ביקש לדחות את הערר מהטעמים שהובאו בהחלטת בית משפט קמא. היא הדגישה את קיומו של "חשש אינהרנטי" הנובע מתפקידו של העורר, מכוחו וממרותו כלפי עדים פוטנציאליים. כך בפרט, לנוכח מורכבותו הרבה של התיק, ולנוכח קיומו של חשש קונקרטי לשיבוש חקירה כעולה מהמסמכים שהוזכרו בהחלטת בית משפט קמא. כן טענה לסיכון לציבור ולהישנות עבירות לנוכח **"יכולת השפעה האדירה שלו על אופן קבלת ההחלטות בעניינים הקשורים לגופי ההסתדרות..."**

המשיבה דחתה את "המנגנון המפצה" שהציע העורר, הן בכל הקשור למניעת טיפול בנושאים מסוימים, והן בתיעוד המפגשים של העורר בתפקידו. לגישה, אין מנגנון שיכול להפיג את החששות לשיבוש ולמסוכנות, ואף לא ניתן לקבוע מסגרת זמנים משוערת שלאחריה לא יהיה עוד צורך במגבלות הנדונות.

המשיבה אישרה בדיון, שכיום רשאי המשיב להיפגש בביתו עם כל אדם למעט המנויים ברשימת המעורבים.

המשיבה הפנתה לרשימת פעולות חקירה המצדיקות, לשיטתה, את הגבלת החירות (ע' 25-27 לדו"ח סודי מיום 14.12.2025; וכן נספח לדו"ח הסודי 8.1.2026). עוד הוסיפה, שהכיוונים החדשים שעלו בחקירה אינם בגדר חשדות תיאורטיים אלא "דברים קונקרטיים", שנגבות בעניינים עדויות וראיות (תוך הפניה לפרשות המוזכרות במסמך **במ/2**, ע' 2-4). אבהיר כבר עתה, שמתוך האמור בדו"ח, מבין פרשות אלו רק באחת יש זיקה לעורר, והיא אינה מלמדת על חשד סביר למעורבותו (ע' 3 למעלה). בהמשך מוזכרת פרשה נוספת, שבה עולה חשד סביר למעורבות אסורה של העורר (ע' 6, פסקה ח'), ואפשר שעניין זה עלה כבר בחקירה העיקרית). המשיבה טענה, שדברים אלה הם "דוגמה בלבד", אולם כפי שהערתי בדיון, בית משפט דן בחשדות המוצגים בפניו, ולא באפשרויות תיאורטיות (פרוטוקול 8.1.2026, ע' 13-14).

עוד נטען, שהמשיבה עומדת לקראת "אירוע די גדול ... שצריך להיעשות בזמן הקרוב", ושאף בשל כך נדרש להמשיך בתנאים המגבילים.

051293710 לשאלת בית המשפט בעניין משך התנאים, השיבה נציגת המשיבה, **"שבתום תקופת ה-90 ימים ככל שאנחנו נראה את מצב התיק ואת הצורך להאריך, נבקש להאריך, ככל שנחליט שלא, אנחנו נחליט שלא, אבל אנחנו לא יכולים להתחייב עכשיו"**, ואפשר שיידרשו הארכות נוספות (פרוטוקול הדיון, ע' 20).

10. 054678313 בסוף הדיון הצעתי לצדדים לשקול קיצור מוסכם של תקופת התנאים המגבילים בלי לוותר על כל טענה אם תוגש בקשת להארכתם, אולם הצדדים לא הגיעו לידי הסכמה.

דיון והכרעה

11. החקירה הנדונה היא חקירה מסועפת, מורכבת ורבת היקף. נעשו בה פעולות רבות במשך תקופה רבה, וככל הנראה צפויות עוד פעולות לא מעטות עד לסיומה, והבקשה לקביעת תנאים מגבילים ממוקדת בצורך להשלים את החקירה מתוך שאיפה לגלות את האמת.

12. עם זאת, אין למעט במשמעותם של התנאים המגבילים, ובפרט הפגיעה בעיסוק בדרך של מניעת עיסוק והרחקה מכל גופי ההסתדרות. הגבלות אלו פוגעות הן בחופש התנועה, הן בחופש העיסוק, וכשהן מתמשכות ומונעות מאדם למלא את ייעודו המקצועי, אף בכבוד האדם (בג"ץ 1715/97 לשכת מנהלי ההשקעות בישראל נ' שר האוצר [*] (1997)). אף שהן פחותות לאין שיעור ממעצר ממש, ברי שבהתמשכותן יש פגיעה ממשית ומשמעותית בעורר, ובדין נציגי המשיבה חזרו בהם מהטענה, שמדובר "בהגבלה מינימלית" (פרוטוקול הדיון, ע' 12).

יתירה מכך, בהיבט צופה פני עתיד, התמשכות הגבלות אלו עלולה לגרום פגיעה בלתי הפיכה בעורר, ובפרט לנוכח הצפי לבחירות בהסתדרות. כך, אם בסופו של דבר יימצא שאין יסוד להגשת כתב אישום בעבירות החמורות הנחקרות, אפשר שלא ניתן יהיה לרפא את הפגיעה.

ברוח זו נפסק בעניין סיטבון, כי "פניה לבית המשפט בבקשה לאסור עיסוק אינה נעשית כעניין שבשגרה ונוכח הפגיעה הקשה שגלומה בתנאי זה עבור הנאשם ומעגלים רחבים יותר הקשורים בו (בני משפחה, עובדים)" (שם).

13. הצדדים הסכימו שקיים חשד סביר לעבירות החמורות הנחקרות. ככלל, משנמצא שקיים חשד סביר שאינו דל או קלוש (וזה בוודאי לא המקרה שבפניי), אין צורך להידרש בשלב מוקדם זה – כשהחקירה עודנה בעיצומה – לפרטי החשדות ובוודאי שלא לפרטי הראיות, ואף אין משקל רב, לגישתי, להצגת החשדות בניסוח מעצים (כדרכה של המשיבה), או בניסוח מקל (כדרכו של החשוד העורר). ברי, שבמהלך החקירה יש לבחון אם החשד הסביר מתעצם, קרי אם החקירה מתקרבת להוכחת החשד או מתרחקת ממנו, אולם אף זאת יש לעשות בזהירות, הן כדי לא לחשוף את הראיות טרם זמנן, והן כדי לא לפגוע פגיעת יתר בעורר, שטרם נחשף לראיות ואינו יכול להתגונן מפניהן.

עם זאת ראוי לשוב ולהבהיר, שמדובר בחשד לכך שהעורר יחד עם אחרים עבר עבירות חמורות במשך תקופה לא מבוטלת, במסגרת תפקידו כיושב ראש ההסתדרות, ותוך שימוש בסמכויות המסורות לו.

14. העילה המרכזית להטלת התנאים היא החשש מפני שיבוש הליכי חקירה, הן לנוכח תפקידו הרם של העורר, והן לנוכח מידע שהוצג בפני בית משפט קמא ובפניי. עילה זו נקבעה בסעיף 13(א)(1) לחוק המעצרים, אשר זו לשונו:

"קיים יסוד סביר לחשש ששחרור החשוד או אי-מעצרו יביא לשיבוש הליכי חקירה או משפט, להתחמקות מחקירה מהליכי שפיטה או מריצוי עונש מאסר, או יביא להעלמת רכוש, להשפעה על עדים או לפגיעה בראיות בדרך אחרת";

בהקשרו של החשש לשיבוש הליכי משפט, הלכה היא, ש"על התביעה להוכיח הוא קיומו של חשש סביר וממשי, כי הנאשם עלול, אם יתהלך חופשי, לשבש הליכי המשפט בעתיד. ודאי ואין צריך לומר, כי שיבוש הליכי משפט בעבר יכול שישמש אינדיקאציה לשיבוש הליכי משפט בעתיד, אך אינדיקאציה זו אינה מוסקת מאליה, כמובנת מאליה, מעצם הוכחה

לכאורה של שיבוש הליכי משפט בעבר, אלא תלויה היא בטיבם של שיבושים אלה, בנסיבות ביצועם, בריבויים וכיוצא באלה" (בש"פ 54/87 לוי נ' מדינת ישראל [*] (1987); בש"פ 5890/91 טרודי נ' מדינת ישראל [*] (1991)). כך: "עילת המעצר של שיבוש הליכים צריכה להיות מוכחת באופן קונקרטי וממשי" (רינת קיטאי סנג'רו, המעצר: שלילת החירות בטרם הכרעת הדין, (2011), ע' 277).

15. אשר לתנאים שהוטלו על העורר, אף שיש זיקה ביניהם, מקורם בהוראות חוק שונות. המקור לתנאי בדבר הרחקה מגופי ההסתדרות הוא בסעיף 48(א)(3) לחוק המעצרים, והמקור לאיסור העיסוק הוא בסעיף 48(א)(10) לחוק, המפרט עילות מסוימות להטלתו, וזו לשונם:

"(א) שחרור בערובה הוא על תנאי שהמשוחרר יתייצב לחקירה, לדיון במשפטו או בערעור, או לנשיאת עונשו, בכל מועד שיידרש, וכן שיימנע מלשבש הליכי משפט; בית המשפט רשאי להוסיף תנאים, לפרק זמן שיקבע, ככל שימצא לנכון, לרבות:

....

(3) איסור כניסה לאזור, לישוב או למקום בארץ, שיקבע;

...

(10) איסור המשך עיסוק הקשור בעבירה, ובכלל זה איסור עבודה במוסד, כאשר מתקיים יסוד סביר לחשש שהמשך העיסוק מהווה סכנה לבטחון הציבור, או עלול להקל על ביצוע עבירה דומה; התנה בית המשפט את השחרור באיסור עבודה במוסד, יורה שלא לתת למשוחרר אישור משטרה;

"...

16. את תנאי ההרחקה מההסתדרות ניתן להטיל בשל כל אחת מן העילות הקבועות בסעיף 13 לחוק המעצרים, לפי העניין. במקרה הנדון, לא נקבע שעצם החזרה להסתדרות מקימה עילת מסוכנות מכוח סעיף 13(א)(2) לחוק המעצרים (קרי "שקיים חשש סביר ששחרורו של החשוד יסכן את בטחונו של אדם, את בטחון הציבור או את בטחון המדינה"), וההרחקה מבוססת על עילת השיבוש בלבד, בה אדון בהמשך.

אעיר כבר עתה, שהביטוי 'גופי ההסתדרות' עמום יתר על המידה, ובקביעת תנאי של הרחקה יש לפרט באופן מדויק ככל האפשר מהם המקומות שמהם נדרשת ההרחקה, וזאת כדי למנוע אי הבנה או תקלה. בהתאם יש לבחון מהו המרחק המירבי הנדרש מכל אחד מהמקומות, למניעת שיבוש הליכי משפט. ככל שתוגש בקשה להארכת תנאי ההרחקה, תפעל המשיבה בהתאם. (השוו בהקשר של רשימת מעורבים: עמ"י (מרכז) 48145-01-26 מדינת ישראל נ' ברוורמן [*] (19.1.2026), פסקה 26(ב)).

17. לעומת זאת, לשם הטלת תנאי בדבר איסור המשך עיסוק הקשור בעבירה, קבע המחוקק בסעיף 48(א)(10) לחוק עילות מצומצמות יותר, לפיהן "מתקיים יסוד סביר לחשש שהמשך העיסוק מהווה סכנה לבטחון הציבור או עלול להקל בביצוע עבירה דומה", ולא כלל במפורש יסוד

לחשש בדבר שיבוש הליכי חקירה (עמ"י (באר שבע) 15996-03-21 אוסעדון ואח' נ' מדינת ישראל [*] (28.4.2021)).

עם זאת, ובהתחשב בכך שבסעיף 48(א) נקבע תנאי כללי בדבר הימנעות משיבוש הליכי חקירה, נפסק, כי במקרים מתאימים יש זיקה בין הסמכות לשחרר חשוד בתנאי של איסור המשך עיסוק לבין החשש לשיבוש הליכי משפט.

עניין זה עלה בפרשת חדיגיה המוזכרת לעיל. מדובר היה בראש עיריה, שהועמד לדין בעבירות חמורות, ובהן סחיטה באיומים ותקיפה של אחד מחברי המועצה כדי שיתמוך בעמדתו. בהקשר זה נפסק, כי "הסמכות המוקנית לבית משפט של מעצרים להתנות את שחרורו של נאשם בתנאי שעניינו מגבלת עיסוק עומדת גם מקום בו מגבלה זו נדרשת על מנת לתת מענה לחשש מפני שיבוש הליכי משפט (כאמור בסעיף 48(א) רישא). לכל הפחות, ניתן לעשות שימוש בסמכות זו מקום בו העבירות המיוחסות לאותו נאשם הן כאלה שטובע בהן החשש מפני שיבוש הליכי משפט, היינו כאשר החשש להישנות העבירות והחשש לשיבוש הליכים כרוכים זה בזה..." (בש"פ 2841/13 חדיגיה נ' מדינת ישראל [*] (2013); הקו התחתי הוסף).

18. ב"כ העורר טען בפניי, שאין להסתמך בהקשר זה על עניין חדיגיה, שכן מדובר היה במעצר עד תום ההליכים, קרי בקיומן של ראיות לכאורה, וכן בעבירות אלימות כלפי חבר מועצה, שמקימות חשש לשיבוש הליכי משפט ולפי אופיין הן כרוכות זו בזו (שכן הן נוגעות להשפעה על עמדתו של חבר מועצה). אף שיש טעם באבחנות אלו, לא מצאתי להידרש אליהן במקרה הנדון וחזקה, שיתבררו לעתיד לבוא. לצורך עניינינו, אין בפסק הדין בעניין חדיגיה כל היבט המשחרר את המאשימה (ולעניינינו את המשטרה) מהנטל להציג "יסוד סביר לחשש", קרי אינדיקציה קונקרטיה וממשית לשיבוש הליכי משפט.

באותו מקרה, מצא בית המשפט המחוזי, שמתקיימות עליות של מסוכנות ושיבוש הליכי משפט לנוכח "ריבוי העבירות, הטלת הפחד והמורא והנסיגות הרבים המכוונים להשפיע על עדים, במישרין ובעקיפין, בעצמו באמצעות אחרים, גם לאחר מעצרו" (מ"ת 11-07-5604, פסקה 17). בערר סמך בית המשפט העליון ידו על קביעתו של בית המשפט המחוזי והבהיר, שאינו נדרש לשיקולים נוספים בהיבט הציבורי (בש"פ 2841/13 לעיל, פסקה 28).

19. גישה זו חוזרת כחוט השני בפסיקה (לסקירת מקרים ראו: קיטאי סנג'רו, שם, ע' 278), ואף בכל הקשור לאיסור המשך עיסוק. בעניין אוריך נקבע, כי הזיקה בין הסיכון לשיבוש הליכי חקירה בהקשר של איסור המשך העיסוק נלמדת מהצטברות ראיות המבססות עבירה של השמדת ראיה, קרי אינדיקציה קונקרטיה וממשית (עמ"י 33443-09-025 מדינת ישראל נ' אוריך [*] (18.9.2025), פסקה 7; בקשת רשות לבית המשפט העליון נדחתה: רע"א 3436-10-25 [*] (26.10.2025)).

בעניין בן חמו, שהיה ראש עיריית כפר סבא, דחה בית המשפט המחוזי את הערר על החלטה בדבר איסור המשך העיסוק כראש עיריה, בין היתר, בשל כך שבשני מקרים ניסה העורר שם לברר את תוכן החקירה של עובדי עיריה שנחקרו בענייניו, קרי הייתה אינדיקציה קונקרטיה (עמ"י (מרכז) 34676-08-17 בן חמו נ' מדינת ישראל [*] (2017)).

בעניין אדרי הוארך איסור העיסוק, משנמצא שהעורר חשוד אף בעבירה של שיבוש הליכי משפט, שנעברה לכאורה בזמן היותו משוחרר בתנאים (עמ"י (מרכז) 11387-07-21 אדרי נ' מדינת ישראל [*] (20.7.2021)). ויש מקרים נוספים.

אבהיר, שהנטל להוכיח יסוד סביר לשיבוש הליכי חקירה אינו מחייב להוכיח מהו השיבוש הצפוי, או מיהו העד שאת גרסתו מבקשים להטות, "שכן הדרכים לכך יכולות להיות שונות ולא תמיד ניתן לחזותן מראש". אולם נדרש, שהחשש לכך יילמד מאינדיקציה קונקרטיית וממשית בנסיבות המקרה (בש"פ 298/80 מדינת ישראל נ' לוי [*] (1980)).

20. מדברים אלה עולה, שעצם מעמדו הרם של חשוד במקום העבודה (או במקרים אחרים במקום העיסוק), ואף היותו הממונה או בעל הסמכות כלפי נחקרים בפועל או בכוח, אינו מהווה כשלעצמו אינדיקציה קונקרטיית וממשית לקיומו של "יסוד סביר לחשש" לפעולת שיבוש החקירה או לכוונת שיבוש.

המחוקק לא קבע חזקת שיבוש הליכי חקירה בעניינם של בעלי שררה ומרות, וכפי שהובא לעיל, אף לא בעניינם של מי ששיבשו בעבר את החקירה ואף הועמדו לדין בגין כך (בעניין לוי ובענין טרודי). כל מקרה מחייב בחינה זהירה של נסיבותיו (כפי שנעשה בפרשות שנסקרו לעיל). ברי, שככל שבתנאי השחרור גלומה פגיעה משמעותית יותר בחשוד, כך נדרשת הבחינה להיות זהירה וקפדנית יותר.

21. מטעם זה, לא מצאתי לקבל את הקביעה בדבר קיום "חשש אינהרנטי" מעצם רום תפקידו של העורר, או מכך שאחרים – גם נחקרים בפועל או בכוח – כפופים לו במישרין או בעקיפין. אכן יש ברום התפקיד נסיבה מחמירה. "חשש אינהרנטי" כשלעצמו מבטא הנחה מוקדמת לפיה לא רק שהעורר יפעל לשיבוש ההליכים, אלא שאף יהיו מי שיסכימו לעבור למענו על החוק ולשבש את החקירה. לא ניתן לשלול אפשרות כזו, אולם כדי להטיל תנאי המגביל את עיסוקו של העורר, לא די בכך, וכאמור יש להראות שיש להנחה זו יסוד סביר, קרי שיש "אינדיקציה לשיבוש הליכי משפט בעתיד".

עם זאת, כאמור, רום תפקידו של חשוד ומוטת ההשפעה שלו, הם שיקולים רלוונטיים בהערכת הראיות המקימות יסוד סביר לחשש (ראו: ע"ח (מרכז) 32202-10-16 וסרמן נ' מדינת ישראל [*] (22.11.2016); ע"ח (באר שבע) 69207-08-23 אביטבול נ' מדינת ישראל [*] (3.9.2023)). כך אשר לשיבוש החקירה, וכך, כפי שאפרט, אשר לעילות המסוכנות הייחודיות לסעיף 48(10)).

22. לאור האמור בחנתי את המסמכים שעליהם נסמך בית משפט קמא בקביעותיו בדבר חשש קונקרטי לשיבוש הליכי חקירה. במ/4 אינו עוסק במישרין בעורר, ובכפוף לאיסור הקשר, אולם יש בו כדי ללמד על חשש לשיבוש שאינו ברף הגבוה. במ/5 אינו מפנה לראיות המלמדות על חשד לשיבוש הליכי משפט, ובאמור במ/7 (בעיקר בע' 3) יש כדי לחזק חשש כללי לשיבוש, אך לא בהכרח בזיקה לעורר. בית משפט קמא לא נתן משקל של ממש לבמ/6 ודעתי כדעתו.

בחנתי את רשימת הפעולות, שלגישת המשיבה, מחייבות איסור עיסוק. נקטתי בעניין זה גישה מרחיבה, לפיה לנוכח רום התפקיד ומוטת השליטה, חקירת ממלאי תפקידים בהסתדרות שטרם נחקר עובר להגשת הבקשה, עדיף שתעשה בתנאים ובמגבלות הנוכחיים, מתוך הנחה שהמשיבה עושה מלאכתה ביעילות האפשרית על פי תכנית החקירה. אעיר, שחלק מהפעולות

שהוצגו ככל הנראה כבר בוצעו, ואחרות אינן קשורות למגבלה על העיסוק, ובוודאי כשמתקיים התנאי בדבר איסור מפגש (למשל, ובלי למצות, הפעולות המצוינות בדו"ח הסודי מ-8.1.2026 במספרים: 17-1 ו-30).

יש לזכור, שמאז שחרורו רשאי העורר להיפגש עם עובדים ונבחרי ציבור בהסתדרות שאינם כלולים ברשימת המעורבים, והמשיבה לא טענה, שבתקופה זו נעשתה על ידו או למענו פעולה כלשהי, שיש בה משום שיבוש הליכי החקירה או גילוי כוונה לשבשה.

23. המשיבה הצביעה על כך, שיש כיווני חקירה חדשים ואף את שיבושה של חקירתם יש למנוע. כפי שהערתי לעיל, לא הוצג בפניי חשד סביר בכיוונים חדשים אלה (למעט אחד מהם, שיש אפשרות שהוא נכלל בחשדות העיקריים), ואף לא הוצגו כל ראיות או סממנים לשיבוש הליכי החקירה בכיוונים אלה.

24. בסיכומי של עניין זה, לנוכח המסמכים שסקרתי, היקף החקירה ומורכבותה, ואף בהתחשב במעמדו ובמוטת ההשפעה של העורר, לא מצאתי לקבל את טענת העורר, שאין כל יסוד סביר לחשש לשיבוש החקירה. אולם עוצמת החשש לשיבוש בעת הזו פחותה מכפי שמצא בית משפט קמא.

25. אשר לעילת המסוכנות, סעיף 48(10) מחייב יסוד סביר לחשש ששובו של החשוד לעיסוקו "מהווה סכנה לבטחון הציבור, או עלול להקל על ביצוע עבירה דומה". ספק בעיניי אם תנאי זה מתקיים.

כפי שהובהר בדיון, החשש אינו מעבירות זהות אלא מעבירות דומות, ולא נדרש להוכיח אלא "הקלה" ביכולת לבצען (ע"ח (חיפה) 21920-11-22 משטרת ישראל נ' פונדק [*] (14.11.2022), פסקה 14). עם זאת, הביטוי "יסוד סביר לחשש", מלמד שלא די בקיומה של אפשרות גרידא. אולם מהחומר שהוצג בפניי לא נלמדת כוונה, נכונות או אף שאיפה לעבור עבירות דומות, קרי עבירות של קבלת שוחד או מינוי אנשים לתפקידים מטעמים זרים, ולנוכח מודעות כלל הגורמים בהסתדרות לחקירה, ובכלל זה נבחרי הציבור, היועץ המשפטי ומבקר ההסתדרות, ספק בעיניי אם ניתן לעשות כן בעת הזו.

מטעם זה התקשיתי לקבל גם את קביעת בית משפט קמא, כי אפשרות חזרתו של העורר לעיסוקו באופן מלא או חלקי מקימה "סכנה לבטחון הציבור".

26. המשיבה הצביעה על קיומו של אינטרס ציבורי בהמשך המגבלות בדבר הרחקה ואיסור העיסוק, ועל כך שמדובר בסעד מידי. ברור הדבר, שהאינטרס הציבורי אינו תחליף לעילות המעצר. אם עילות המעצר הן כמעין מפתח לשלילת זכויותיו של חשוד במהלך החקירה, הרי שהאינטרס הציבורי הוא פנס המאיר על המנעול כדי לוודא שהמפתח מוצא את דרכו אליו, אולם אין בכוחו של האינטרס הציבורי לפתוח את הדלת בעצמו.

כך, האינטרס הציבורי כולל גם את השאיפה להשלים את החקירה ביעילות, תוך שאיפה לגילוי האמת ותוך הגנה על טוהרה, ללא שתשובש ותוך הגנה על שלום הציבור; אך גם את ההגנה על זכויותיו של חשוד, ובמקרה שהגבלת חירותו פוגעת בצד שלישי, גם את האינטרסים של הצד השלישי. במקרה דנן יש לתת משקל גם לכך שמדובר בנבחר ציבור. כל אלה כמבואר במערך האיזונים שהציג בית משפט קמא בראש החלטתו.

27. סוף דבר, לאור קביעתי, שהעילה העיקרית להארכת התנאים המגבילים בדבר איסור עיסוק ובדבר הרחקה מגופי ההסתדרות מבוססת על עילת החשש משיבוש הליכי משפט, וכי עילה זו היא בעוצמה פחותה מכפי שנקבע, נדרש פיקוח הדוק יותר על ההגבלות שהוטלו. על כן, מצאתי לקבל את הערר בחלקו, ובכפוף לאמור לעיל, יש לצמצם את תקופת איסור המשך העיסוק וההרחקה מגופי ההסתדרות שנקבעה בהחלטת בית משפט קמא, והיא תעמוד על 60 יום מיום הגשת הבקשה לבית משפט קמא, 4.12.2025.

ניתן היום, ב' שבט תשפ"ו, 20 ינואר
2026, בהעדר הצדדים.

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה